

Kamer 10
Algemeen rolnummer 2013/AA/463
Repertoriumnummer 2014/195

ARBEIDSHOF ANTWERPEN

Afdeling Antwerpen

Arrest
3 februari 2014

Vrijgesteld van het griffierecht.
Afschrift ter kennis gebracht in uitvoering van
artikel 792 van het Gerechtelijk Wetboek.

OCMW ANTWERPEN, gevestigd te 2000 Antwerpen, Lange Gasthuisstraat 33,

vertegenwoordigd door de heer Convents Bart, maatschappelijk werker, met volmacht,

tegen:

Y. [REDACTED], wonend te 2060 Antwerpen, [REDACTED]

met als raadsman mr. Buyens Marc, advocaat te Antwerpen,
voor wie pleit mr. Roelants Leslie, advocaat te Antwerpen.

Het hoger beroep is gericht tegen het vonnis van 24 juni 2013 van de arbeidsrechtbank Antwerpen.

Het arbeidshof past de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken toe.

Advocaat-generaal Johan Dekeersmaeker gaf namens het openbaar ministerie mondeling advies op de zitting van 6 januari 2014. Mr. Roelants werd gehoord in haar opmerkingen over het advies. De heer Convents verklaarde geen opmerkingen te hebben over het advies.

1. Ontvankelijkheid

Met een verzoekschrift, neergelegd ter griffie van dit hof op 18 juli 2013, tekende het OCMW van Antwerpen hoger beroep aan tegen een vonnis van 24 juni 2013 (AR 12/7260/A) van de arbeidsrechtbank Antwerpen. De machtiging daartoe werd verleend door de raad voor maatschappelijk welzijn op 26 september 2013.

Het vonnis werd aan het OCMW van Antwerpen ter kennis gebracht overeenkomstig artikel 792, tweede lid, Ger.W., bij gerechtsbrief van 27 juni 2013.

Het hoger beroep werd tijdig ingesteld, is regelmatig naar vorm en ontvankelijk.

2. Feiten en voorafgaande procedure

De heer Y. [REDACTED] geboren op [REDACTED] 1965, bezit de Bulgaarse nationaliteit en is ingeschreven in het bevolkingsregister. Hij kwam in 2002 naar België en verkreeg in februari 2010 een verblijfsrecht als EU-onderdaan. Zijn vrouw en een minderjarige dochter vervoegden hem in juli 2010 en bekwamen in januari 2011 een verblijfsrecht op basis van gezinshereniging.

De heer Y. [REDACTED] aan wie door het OCMW sinds juli 2009 ononderbroken financiële steun werd toegekend, werd in juli 2011 in arbeidsbegeleiding genomen waarbij rekening werd gehouden met een aantal fysieke/medische beperkingen.

Op 29 augustus 2012 besliste het bijzonder comité sociale dienst om de heer Yusein het recht op leefloon te weigeren van 1 augustus 2012 tot en met 8 augustus 2012 (reden: *"In april 2012 kreeg u een eerste schriftelijke waarschuwing voor het onwettig afwezig zijn in de les Nederlands. In mei 2012 was u een tweede keer onwettig afwezig en kon u deze afwezigheid bij de school later niet wettigen. U heeft zich dus niet aan de afspraken gehouden. Hierdoor schaft het OCMW het leefloon voor 8 dagen af."*) en vanaf 1 oktober 2012 (reden: *"gebrek aan werkberedheid en integratie."*). Van 9 augustus 2012 tot en met 30 september 2012 werd wel leefloon als alleenstaande toegekend.

Deze beslissing werd de heer Y. [REDACTED] ter kennis gebracht bij aangetekende brief van 31 augustus 2012.

De heer Y. [REDACTED] tekende hiertegen verhaal aan bij de arbeidsrechtbank Antwerpen met een verzoekschrift, per aangetekende post ontvangen ter griffie op 21 november 2012.

Een nieuwe aanvraag van 18 december 2012 om leefloon, gekoppeld aan een verzoek om een sociale tewerkstelling overeenkomstig artikel 60, werd door het bijzonder comité sociale dienst op 14 januari 2013 positief beoordeeld. Aan de heer Yusein en zijn vrouw werd leefloon als aanvragers met gezin ten laste verleend vanaf 18 december 2012 en de heer Y. [REDACTED] werd op 5 maart 2013 tewerkgesteld binnen het OCMW, zo-

dat vanaf laatstgenoemde datum de financiële steun werd stopgezet.

In hun vonnis van 24 juni 2013 verklaarden de eerste rechters het beroep ontvankelijk en gegrond: zij vernietigden de beslissing van het bijzonder comité sociale dienst van 29 augustus 2012 en zegden voor recht dat de heer Y. gerechtigd was op leefloon met gezinslast vanaf 1 augustus 2012 tot en met 17 december 2012.

Het OCMW van Antwerpen werd, overeenkomstig artikel 1017, tweede lid, Ger.W., veroordeeld tot de kosten van het geding.

Het OCMW van Antwerpen stelde tegen dit vonnis hoger beroep in met een verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het arbeidshof op 18 juli 2013.

3. Eisen in hoger beroep

Het OCMW van Antwerpen vordert het hoger beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren, het vonnis a quo te vernietigen en de beslissing van het bijzonder comité sociale dienst van 29 augustus 2012 te bevestigen.

De heer Y. vraagt het hoger beroep ontvankelijk, doch ongegrond te verklaren, het vonnis a quo integraal te bevestigen, de beslissing van 29 augustus te hervormen en te zeggen voor recht dat het OCMW van Antwerpen aan hem een leefloon aan het tarief gezinshoofd met kinderlast dient te betalen over de volledige betwiste periode van 1 augustus tot en met 17 december 2012 en tenslotte het OCMW Antwerpen te veroordelen tot de kosten van het geding.

4. Ten gronde

De heer Y. vecht de beslissing van 29 augustus 2012 van het OCMW aan, waarbij de toekenning van het leefloon werd geweigerd van 1 augustus 2012 tot en met 8 augustus 2012 en vanaf 1 oktober 2012.

Gelet op het verblijfsrecht van de heer Y. op basis van zijn Europees burgerschap en zijn verblijf te Antwerpen, komt hij op grond van artikel 3, 1° en 3° van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, hierna RMI-wet genoemd, in aanmerking voor maatschappelijke integratie voor zover aan de wettelijke voorwaarden is voldaan.

Gelet op de navolgende OCMW-beslissing van 14 januari 2013, waarbij aan de heer Y. en zijn vrouw leefloon met gezinslast werd toegekend vanaf 18 december 2012, beperkten de eerste rechters de betwiste periode terecht tot die gaande van 1 augustus 2012 tot en met 17 december 2012.

4.1. periode van 1 augustus 2012 tot en met 8 augustus 2012

In de bestreden beslissing wordt de toekenning van het leefloon afgeschaft van 1 augustus 2012 tot en met 8 augustus 2012 omwille van de hierna volgende reden:

"In april 2012 kreeg u een eerste schriftelijke waarschuwing voor het onwettig afwezig zijn in de les Nederlands. In mei 2012 was u een tweede keer onwettig afwezig en kon u deze afwezigheid bij de school later niet wettigen. U heeft zich dus niet aan de afspraken gehouden. Hierdoor schaft het OCMW het leefloon voor 8 dagen af."

Het OCMW legde m.a.w. de afschaffing van het leefloon als sanctie op omdat de heer ████████ zich niet zou gehouden hebben aan gemaakte afspraken, en meer bepaald omwille van zijn ongewettigde afwezigheden.

Net zoals de eerste rechters is ook het arbeidshof van oordeel dat er geen wettige basis is om een administratieve sanctie aan de heer Y ████████ op te leggen.

Immers, slechts in 2 gevallen kan een administratieve sanctie opgelegd worden in het kader van de RMI-wet.

Deze zijn terug te vinden in artikel 30, §1 en §2 RMI-wet, dat als volgt luidt:

"§ 1. Indien de betrokkene verzuimt bestaansmiddelen aan te geven waarvan hij het bestaan kent, of als hij onjuiste of onvolledige verklaringen aflegt die het bedrag van het leefloon beïnvloeden, kan de uitbetaling van het leefloon geheel of gedeeltelijk geschorst worden voor een periode van ten hoogste zes maanden, of in geval van bedrieglijk opzet, voor ten hoogste twaalf maanden.

In geval van herhaling binnen een termijn van drie jaar te rekenen vanaf de dag waarop de sanctie voor een vorig verzuim of onjuiste verklaring definitief is geworden, kunnen de bovenvermelde periodes worden verdubbeld.

Geen sanctie kan nog worden uitgesproken na verloop van twee jaar vanaf de dag waarop het verzuim werd begaan of de onjuiste verklaring werd gedaan. Geen sanctie kan nog worden uitgevoerd na verloop van twee jaar vanaf de dag waarop de sanctie definitief is geworden.

§ 2. Indien de betrokkene, na aanmaning, de verplichtingen die in het contract betreffende een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie, zoals bedoeld in de artikelen 11 en 13, § 2, vermeld zijn, zonder wettige redenen, niet naleeft, kan de uitbetaling van het leefloon na het advies van de maatschappelijk werker belast met het dossier, geheel of gedeeltelijk worden geschorst voor een periode van ten hoogste één maand. In geval van herhaling binnen een termijn van ten hoogste één jaar, kan de uitbetaling van het leefloon voor een periode van ten hoogste drie maanden worden geschorst.

De in het eerste lid bepaalde sanctie gaat in op de eerste dag van de tweede maand volgend op de beslissing van het centrum."

In casu is er tot op heden geen enkel bewijs van verzuim door de heer Yusein van aangifte van bestaansmiddelen waarvan hij het bestaan kende, noch van een onvolledige of onjuiste verklaring die het bedrag van zijn leefloon beïnvloedde (artikel 30, §1, RMI-wet).

Evenmin kan er een overtreding van een GPMI (=Geïndividualiseerd Project voor Maatschappelijke Integratie) worden vastgesteld bij gebrek aan een afgesloten GPMI (artikel 30, §2, RMI-wet).

Derhalve is er geen wettige basis aangetoond om een administratieve sanctie op te leggen aan de heer ████████ en werd dit deel van de beslissing terecht vernietigd door de eerste rechters.

Deze vernietiging heeft evenwel niet tot gevolg dat hij automatisch recht heeft op het tarief leefloon met gezinslast in de zin van artikel 14, §1, 3° RMI-wet.

Een gezin met ten minste één minderjarig ongehuwd kind heeft recht op een leefloon als gezin wanneer één van de partners het recht op leefloon opent. De andere levenspartner heeft dan ook recht op leefloon en moet niet voldoen aan de nationaliteitsvoorwaarde maar wel aan de andere voorwaarden van de RMI-wet opdat het gezin recht heeft op het volledige bedrag zoals voorzien in artikel 14, §1, 3° RMI-wet.

(Cfr. artikel 14, §1, 3°, RMI-wet en artikel 2bis van het KB van 11 juli 2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie).

Zo mogen zij niet over toereikende bestaansmiddelen beschikken, noch er aanspraak kunnen op maken, noch in staat zijn deze hetzij door eigen inspanningen, hetzij op een andere manier te verwerven (artikel 3, 4° RMI-wet).

Tevens moeten zij werkbereid zijn, tenzij dit om gezondheids- of billijkheidsredenen niet mogelijk is (artikel 3, 5° RMI-wet).

Deze werkbereidheid wordt beoordeeld aan de hand van de concrete mogelijkheden en de persoonlijke inspanningen van betrokkenen, rekening houdend met de specifieke situatie, de leeftijd, de opleiding, de gezondheid en de opvoeding.

(Algemene Omzendbrief van 6 september 2002 betreffende de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, p. 11, www.mi-is.be).

Zij moeten zelf de nodige stappen zetten om in aanmerking te komen voor werkaanbiedingen. Hierbij wordt niet geëist dat zij effectief werk vinden, maar wel dat zij aantonen hiervoor de nodige inspanningen te hebben geleverd.

Dergelijke inspanningen gaan van o.a. het volgen van Nederlandse lessen, activeringscursussen, opleidingen en arbeidsbegeleiding tot en met het daadwerkelijk en actief solliciteren.

In casu kan op grond van de constante evaluatie van de activering van de heer Y ████████ zoals beschreven in het sociaal verslag op pagina's 4 en 5/11, en dit in samenlezing met de bijgebrachte stukken, worden vastgesteld dat deze laatste, rekening houdend met zijn medische beperkingen, afdoende werkbereid was in deze periode (stuk 1 dossier OCMW en stuk 4 dossier Y ████████).

Van mevrouw Y ████████ zijn hierover echter minder concrete gegevens terug te vinden in het sociaal verslag en worden er ook niet voldoende ondersteunende stukken bijgebracht op grond waarvan als zeker en vaststaand kan beschouwd worden dat ze in die periode afdoende werkbereid zou zijn.

Hoewel het recht op leefloon voor een gezin als een gezinsbedrag wordt uitbetaald, specificeert de omzendbrief van 14 december 2004 dat het recht op leefloon een individueel recht blijft. Dat tarief leefloon wordt met andere woorden voor de ene helft uitbetaald aan de begunstigde en voor de andere helft uitbetaald aan de levenspartner met wie de begunstigde samenwoont. Hieruit kan afgeleid worden dat indien één van de levenspartners niet voldoet aan de voorwaarden en de andere wel, hetgeen in casu het geval is, het tarief leefloon van artikel 14, §1, 3° RMI-wet dan voor de helft kan uitbetaald worden.

(Cfr. Omzendbrief 14 december 2004 betreffende wijzigingen met ingang van 1 januari 2005 inzake het recht op maatschappelijke integratie, punt 2d, BS 18 januari 2005).

Daar in casu gebleken is dat niet de beide echtelieden (mevrouw Y. wordt niet voldoende werkbereid geacht), doch wel de heer Y. werkbereid is en voldoet aan de voorwaarden om aanspraak te kunnen maken op leefloon, heeft deze laatste recht op de helft van het door hem gevraagde tarief leefloon als gezin.

4.2. periode van 9 augustus 2012 tot en met 30 september 2012

In deze periode kende het OCMW aan de heer Y. leefloon als alleenstaande toe. Zijn werkbereidheid in die periode staat dan ook niet ter discussie.

Of zijn echtgenote werkbereid was, staat wel ter discussie. Dienaangaande worden er naar het oordeel van het arbeidshof onvoldoende bewijsstukken bijgebracht.

Zo volstaat een eenzijdig handgeschreven overzicht waarop interimkantoren vermeld staan maar waaruit niet kan afgeleid worden of dat betrekking heeft op haar of op de heer Y., niet als een bewijs van werkbereidheid in hoofde van mevrouw Y. in deze periode (stuk 4 dossier Y.).

Dat geldt ook voor de bijgebrachte outprints van vacatures die op zich niet bewijzen dat mevrouw Y. hierop daadwerkelijk heeft gesolliciteerd (stuk 4 dossier Y.). In het sociaal verslag op pagina 4/11 staat bovendien te lezen: *BCSD 29/8/2012: klanten worden gehoord - ze kunnen geen recente sollicitatiebrieven voorleggen.*

Voorts is de verwijzing naar een in 2010-2011 gevolgde cursus maatschappelijke oriëntatie niet dienstig om de werkbereidheid van mevrouw Y. in 2012 aan te tonen (stuk 8 dossier Y.).

Het volgen van een cursus Nederlands, zonder dat er met afdoende stukken bewezen wordt dat mevrouw Y. daarnaast actief en op onafgebroken wijze naar werk gezocht heeft, laat ons ook niet toe te besluiten dat zij op volgehouden wijze werkbereid was in deze periode (stuk 9 dossier Y.). Dat geldt ook voor de verwijzing naar het Strijkhuis, waarvan enig attest ontbreekt dat ze daar effectief naar toe is gegaan. Tenslotte bewijst een ongedateerde en niet ondertekende medische geschiktheidverklaring ook niet dat ze daadwerkelijk naar werk heeft gezocht.

Bij gebrek aan afdoende concrete bewijzen van werkbereidheid vanwege mevrouw ██████ in deze periode, kan het gevorderde tarief leefloon als gezin in de zin van artikel 14, §1, 3° RMI-wet niet toegekend worden voor deze periode.

Dit onderdeel van het vonnis a quo wordt hervormd.

4.3. periode van 1 oktober 2012 tot en met 17 december 2012

Voor deze periode staat de werkbereidheid van de heer Y█████ rekening houdend met zijn medische beperkingen, naar het oordeel van het arbeidshof voldoende vast. Het volstaat immers te verwijzen naar de bevindingen in het sociaal verslag, naar het door hem spontaan gemelde zwartwerk in de maanden oktober 2012 tot december 2012, naar de bijgebrachte sollicitatiebewijzen en naar de tegelijkertijd gevolgde opleiding (stukken 4, 6 en 12 dossier Y█████ en stukken 1 en 4 dossier OCMW).

Voor mevrouw Y█████ zijn echter onvoldoende bewijzen van werkbereidheid voorhanden. In dat kader kan verwezen worden naar hetgeen onder punt 4.2. werd geoordeeld en dat ook voor deze periode opgaat. Een nieuw gegeven is wel het bijgebrachte sollicitatiebewijs van 13 november 2012, maar dat stuk volstaat niet om tot een onafgebroken werkbereidheid in hoofde van mevrouw Y█████ te kunnen besluiten, te meer amper iets over haar werkbereidheid terug te vinden is in het sociaal verslag van 7 december 2012 (stuk 4 dossier Y█████ en stuk 4 dossier OCMW).

Derhalve heeft de heer Y█████ verwijzend naar hetgeen reeds onder punt 4.1. werd geoordeeld, voor deze periode ook slechts recht op de helft van het gevraagde tarief leefloon als gezin (artikel 14, §1, 3° RMI-wet), dit onder aftrek van 360,00 euro aan ontvangen inkomsten uit zwartwerk, zoals trouwens zelf door hem werd aangegeven.

Het vonnis a quo dient ook op dat punt te worden hervormd.

BESLISSING

Het arbeidshof,

Recht doende op tegenspraak.

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk.

Bevestigt het vonnis van 24 juni 2013 van de arbeidsrechtbank Antwerpen voor wat betreft de ontvankelijkheid, voor wat betreft de vernietiging van de bestreden beslissing wegens het ten onrechte opleggen van een administratieve sanctie die bestond in de afschaffing van het leefloon in de periode 1 augustus 2012 tot en met 8 augustus 2012 en voor wat betreft de veroordeling tot de kosten: